

اولین هفته نامه حقوقی کشور

آفتاب حقوق

خاطراتی

از استاد

امیرناصر کاتوزیان

صفحه ۳

سه شنبه ۱۱ دی ماه ۱۴۰۳ سال دوم شماره ۸۸ قیمت: ۵/۰۰۰ تومان

تحلیل شکست نظریه مزیت نسبی بر چند جانبه گرایی

نظریه مزیت نسبی یکی از مفاهیم اساسی در اقتصاد بین الملل است که توسط دیوید ریکاردو؛ اقتصاددان کلاسیک، در اوایل قرن نوزدهم ارائه شد. این نظریه توضیح می دهد که چگونه کشورها می توانند از تجارت بین المللی بهره مند شوند، حتی اگر یک کشور در تولید همه کالاها از دیگری کارآمدتر باشد. اهمیت نظریه مزیت نسبی در این است که این نظریه پایه گذار تفکر اقتصادی مدرن درباره تجارت بین الملل است. به کشورها کمک می کند که با استفاده از منابع خود به صورت بهینه تر عمل کنند. نشان می دهد که تجارت حتی بین کشورهایی با سطوح مختلف توسعه اقتصادی می تواند سودمند باشد.

اصول اساسی نظریه مزیت نسبی عبارت هستند از: (۱) مزیت مطلق در برابر مزیت نسبی: مزیت مطلق به معنای توانایی یک کشور در تولید کالا با هزینه کمتر یا بهره وری بالاتر نسبت به سایر کشورهاست؛ اما مزیت نسبی به این معناست که کشورها باید در تولید کالاهایی تخصص پیدا کنند که هزینه فرصت تولید آن ها در مقایسه با کالاهای دیگر کمتر است. (۲) هزینه فرصت: این نظریه بر اساس مفهوم هزینه فرصت است. هزینه فرصت به معنای فدا کردن تولید یک کالا برای تولید بیشتر کالای دیگر است. (۳) تخصص گرایی و تجارت: کشورها باید در تولید کالاهایی که در آن ها مزیت نسبی دارند تخصص پیدا کنند و بقیه کالاها را از طریق تجارت بین المللی وارد کنند. این امر باعث افزایش تولید کل و بهره وری می شود. مثالی ساده: فرض کنید دو کشور، ایران و ترکیه، دو کالا تولید می کنند: گندم و پارچه. ایران: در تولید گندم بسیار کارآمد است؛ اما تولید پارچه برای آن پرهزینه تر است. ترکیه: در تولید پارچه کارآمدتر است؛ اما در تولید گندم بهره وری کمتری دارد. حتی اگر ایران در تولید هر دو کالا بهتر باشد (مزیت مطلق داشته باشد)، بازهم برای آن بهتر است که در تولید گندم تخصص پیدا کند و پارچه را از ترکیه وارد کند؛ زیرا هزینه فرصت تولید برنج برای کشور ب کمتر است. در عوض، ترکیه در تولید پارچه تخصص پیدا می کند و گندم را از ایران می خرد. این باعث می شود هر دو کشور از مزایای تجارت بهره مند شوند. مثال عملی دیگر این است که فرض کنید: کشور الف می تواند با ۱۰ ساعت کار، ۱۰ کیلو برنج یا ۵ نوع پارچه تولید کند. کشور ب می تواند با همان ۱۰ ساعت، ۱۵ کیلو برنج یا ۱۵ نوع پارچه تولید کند. هرچند کشور ب در هر دو زمینه بهتر است (مزیت مطلق دارد)؛ اما کشور الف در تولید برنج مزیت نسبی دارد؛ زیرا هزینه فرصت تولید برنج برای کشور الف کمتر است. در نتیجه: کشور الف بر تولید برنج تمرکز می کند. کشور ب بر تولید پارچه تمرکز می کند. تجارت بین این دو باعث می شود هر دو کشور سود بیشتری ببرند.

برای درک بهتر و کاربردی تر

فرشید فرحناکیان: دکترای حقوق نفت و گاز

نظریه مزیت نسبی، اجازه دهید به جزئیات بیشتری در مورد کاربردها، محدودیت ها و پیامدهای آن بپردازیم: کاربردهای نظریه مزیت نسبی: (۱) توسعه تجارت بین المللی: این نظریه مبنای ایجاد توافق نامه های تجاری بین کشورها است. سازمان تجارت جهانی (WTO) و بسیاری از توافق نامه های تجاری منطقه ای مانند نفتا (اکنون USMCA) یا اتحادیه اروپا از این مفهوم بهره می برند. (۲) بهینه سازی منابع: کشورها می توانند منابع محدود خود را در تولید کالاهایی که در آن ها مزیت نسبی دارند متمرکز کنند، به جای اینکه تلاش کنند همه چیز را خودشان تولید کنند. (۳) افزایش رفاه اقتصادی: تجارت مبتنی بر مزیت نسبی به مصرف کنندگان این امکان را می دهد که کالاهای باکیفیت تر و ارزان تر را از بازار جهانی تهیه کنند. (۴) ارتقای تخصص گرایی: این نظریه کشورها را تشویق می کند تا در بخش هایی که کارآمدتر هستند تخصص پیدا کنند، که می تواند به نوآوری و پیشرفت فناوری منجر شود. (۵) تقسیم کار جهانی: مزیت نسبی پایه ای برای ایجاد زنجیره تأمین جهانی است. کشورها در بخش هایی که توانایی بیشتری دارند مشارکت می کنند (مانند مونتاژ محصولات در آسیا و طراحی آن ها در اروپا یا آمریکا).

محدودیت های نظریه مزیت نسبی: (۱) فروپاشی در شرایط نابرابری: اگر کشورها در سطح فناوری، زیرساخت یا دسترسی به منابع طبیعی تفاوت زیادی داشته باشند، ممکن است مزیت نسبی به جای توسعه، وابستگی ایجاد کند. (۲) فرضیات ساده شده: نظریه فرض می کند که عوامل تولید (مانند کار و سرمایه) به راحتی بین صنایع جابه جا می شوند؛ اما در واقعیت، تغییر ساختار اقتصادی و انتقال نیروی کار دشوار و زمان بر است. (۳) اثرات اجتماعی و زیست محیطی: تمرکز بر تولید برخی کالاها ممکن است به تخریب محیط زیست یا نادیده گرفتن نیازهای اجتماعی و فرهنگی منجر شود. (۴) عدم توجه به مزیت مطلق: اگر کشوری در هیچ زمینه ای مزیت مطلق نداشته باشد، ممکن است نتواند از مزیت نسبی هم بهره مند شود. این مسئله معمولاً در کشورهای کمتر توسعه یافته دیده می شود. (۵) تأثیر قدرت های اقتصادی بزرگ: کشورهایی که از نظر اقتصادی و سیاسی قدرت بیشتری دارند، ممکن است از تجارت جهانی برای تسلط بر کشورهای کوچک تر استفاده کنند و این نظریه را به نفع خود تغییر دهند.

پیامدهای عملی این نظریه عبارت هستند از: (۱) استراتژی های توسعه اقتصادی: کشورهایی که مزیت نسبی خود را در بخش های خاصی پیدا می کنند؛ مثلاً فناوری در چین یا خدمات در هند، می توانند از این نظریه برای رشد سریع اقتصادی استفاده کنند.

ادامه در صفحه ۶

مختصری در خصوص

مسئولیت کیفری

منصور مظفری وکیل پایه یک دادگستری و فعال رسانه ای

مسئولیت در فرهنگ لغت فارسی به معنی موظف بودن به انجام امری است. همواره مسئولیت با التزام همراه است. قرآن کریم در سوره اسرا آیه ۳۴ می فرماید: «وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا» یعنی «به آنچه پیمان می بندید وفا کنید...» این التزام پایبندی در قراردادهای خصوصی اگر به سبب نقض عقد، زبانی به کسی وارد آید زبان زننده مسئول (ضامن) است. یا تلف کننده مال دیگری ضامن است خواه تلف عمدی باشد خواه سهوی. این التزام در قلمرو حقوق مدنی است که با قلمرو کیفری التزام قبول آثار و عواقب رفتار مجرمانه است. یعنی تحمل مجازاتی که سزای رفتار سرزنش آمیز بزهار به شمار می آید. به صرف ارتکاب جرم نمی توان به یکباره مسئولیت را بر دوش مقصر انداخت. ابتدا باید بتوان تقصیر را بر دوش او گذاشت. سپس از او مجازات را خواست. به طور مختصر اگر فاعل جرم دارای درک و اختیار نباشد یعنی مجرم دارای قوه درک و اختیار نباشد مسئول رفتار خود نیست.

از منظر قانونی صفاتی مانند «عقل»، «بلوغ» و «اختیار» شرط مسئولیت کیفری است. اگر فاعل (کسی که رفتار مجرمانه از او سرزده است) حین ارتکاب جرم فاقد یکی از صفات یاد شده باشد مجازات نمی شود.

ماده ۱۴۰ قانون مجازات اسلامی: «مسئولیت کیفری در حدود، قصاص و تعزیرات تنها زمانی محقق است که فرد حین ارتکاب جرم، عاقل، بالغ و مختار باشد...»

ماده ۱۴۹ قانون مجازات اسلامی: «هرگاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم دچار اختلال روانی بوده به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد مجنون محسوب می شود و مسئولیت کیفری ندارد.» حکم قانونگذار مستند به احادیثی است که از پیامبر گرامی اسلام نقل شده است و مشهور به حدیث «رفع» است: «سه گروه از مردم فاقد تکلیف و مسئولیت اند: کودک تا به سن بلوغ برسد، دیوانه تا بهبود یابد، خفته تا بیدار گردد.»

بامختصر اشاره ای که در باب مسئولیت کیفری گفته شده کسی مسئول رفتار خود شناخته می شود که در حین ارتکاب جرم مدرک و مختار فرض شود. ولی قبل از احراز مسئولیت کیفری باید مجرمیت یا بزهار بودن او به اثبات برسد. گاهی اگر فعل و یا ترک فعل با حکم اباحه همراه باشد از جمله سبب های مانع از تحقق جرم خواهد بود. مثلاً دفاع از جان یا مال خود یا دیگری حق هر انسانی به شمار می آید یعنی دفاع مشروع در برابر تجاوز (دفاع مشروع دارای شرایطی است که در جای خود باید مورد بحث قرار گیرد).

اگر فردی در حد دفع تجاوز مبادرت به فعلی نماید که احتمالاً جرم محسوب می شود معاف از مجازات است. اگر علم را در کنار بلوغ، عقل و اختیار از شروط عامه تکلیف بدانیم چهل فاعل به موضوع یا حرمت فعل تکلیف را از فاعل ساقط می کند. ولی در نظام حقوقی کشور ما ادعای چهل به قانون در همه موارد پذیرفته نیست. فقط چهل به قانون هنگامی پذیرفته است که تحصیل علم برای مدعی چهل مقدور نباشد.

حال مختصر در خصوص اسباب مانع مسئولیت کیفری را بررسی خواهیم کرد:

۱- جنون: ماده ۱۴۹ قانون مجازات اسلامی: «هرگاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم دچار اختلال روانی بوده به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد مجنون محسوب می شود و مسئولیت کیفری ندارد.»

صفحه ۴

منصور مظفری

وکیل پایه یک دادگستری

Aftab.yz@gmail.com

۰۹۱۳۱۵۱۵۲۱۰ ۰۹۱۲۳۹۹۱۷۹۶

ثبت کدام اعمال حقوقی

در سامانه ثبت الکترونیک اسناد الزامی است؟

و در مراجع قضایی و اداری مذکور فقط شخصی مالک، ملک شناخته می‌شود که در دفتر املاک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، ملک به نام او به ثبت رسیده یا از مالک رسمی به ارث برده باشد. اما اگر شخصی عمل حقوقی را در سامانه ثبت الکترونیک اسناد ثبت کند و بعد مدعی فسخ معامله به لحاظ غبن شود چه اقداماتی را باید انجام دهد؟

این شخص، در مواردی که ثبت فسخ مستلزم رای مرجع قضایی یا داوری است دو تکلیف دارد: اول: ظرف ۱۵ روز از تاریخ اعمال فسخ باید به طرف مقابل اظهارنامه بدهد و مراتب فسخ را به وی اعلام کند.

دوم: از تاریخ ثبت اظهارنامه ظرف ۱۵ روز باید نزد مراجع ذی‌صلاح دعوی تنفیذ فسخ‌نامه مطرح کند. حال اگر شخص الف عمل حقوقی خود را در سامانه ثبت الکترونیک اسناد ثبت کند مثلاً الف ملک را به ب منتقل کند و ب همان ملک را به ج منتقل کند و سپس شخص الف مدعی فسخ شود، تکلیف چیست؟

در این شرایط دو حالت پیش می‌آید:

- ۱- اگر در معامله ب و ج حق فسخ پیش‌بینی نشده باشد یا معامله ب و ج اقاله نشده باشد، ملک در حکم تلف است و دیگر الف نمی‌تواند ملک را از ج بگیرد فقط الف به نرخ روز می‌تواند وجه زمین را از ب بگیرد.
- ۲- اگر در معامله ب و ج حق فسخ پیش‌بینی شده باشد یا معامله ب و ج اقاله شده باشد یا ملک به مالکیت ب برگشته باشد، الف حق فسخ دارد و ملک به الف برمی‌گردد.

ادله راجع به آن‌ها در بخشی که مفید موارد مذکور است، نزد مراجع قضایی شبه‌قضایی و داوری قابل استماع نبوده و فاقد اعتبار است.

جز دعوای استرداد عوضین هیچ شکایت کیفری یا دعوای حقوقی یا تقاضایی در خصوص آن عمل حقوقی و اسناد مربوط به آن از قبیل شکایت انتقال مال غیر دعوای اثبات یا تنفیذ معامله ابطال سند رسمی مالکیت الزام به تنظیم سند رسمی خلع ید، تخلیه ید و الزام به اجرای تعهدات مندرج در آن در مراجع مذکور مسموع نیست.

همچنین اسناد ثبت نشده راجع به اعمال حقوقی مذکور در هیچ یک از دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه پذیرفته نمی‌شود.

با تصویب قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول ثبت برخی اعمال حقوقی و نقل و انتقالات در سامانه ثبت الکترونیک اسناد الزامی شده است.

قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول که از تاریخ سوم تیرماه ۱۴۰۳ لازم‌الاجرا شده است، تکالیف متعددی برای صاحبان املاک، مشاوران املاک، دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع مربوطه ایجاد کرده است.

ثبت کدام اعمال حقوقی در سامانه ثبت الکترونیک اسناد الزامی است؟

به موجب مفاد ماده یک قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول، یک‌سال پس از راه‌اندازی رسمی سامانه ساماندهی اسناد غیررسمی موضوع ماده (۱۰) این قانون اعمال ذیل باید در سامانه ثبت الکترونیک اسناد ثبت شود:

هر عمل حقوقی اعم از عقد و ایقاع که نتیجه یا موضوع آن انتقال عین یا انتقال حق انتفاع (اعم از عمری یا رقبی برای مدت بیش از دو سال) یا انتقال حق ارتفاق اموال غیرمنقول باشد وقف و رهن در مورد اعمال حقوقی مذکور انعقاد عقود مفید انتقال منافع اموال مذکور برای مدت بیش از دو سال اجاره به شرط تملیک

هر نوع پیش‌فروش ساختمان اعم از اینکه به صورت سهمی از کل عرصه و یا اعیان باشد و تعهد به انجام کلیه اعمال حقوقی مذکور ضمانت اجرای ثبت اعمال حقوقی مذکور در قانون الزام در سامانه ثبت الکترونیک اسناد

در صورتی که دعوای راجع به اعمال حقوقی مذکور که ثبت آن در سامانه ثبت الکترونیک اسناد الزامی است در این سامانه ثبت نشود، قانون الزام به ثبت رسمی برای این عدم ثبت ضمانت‌های اجرایی در نظر گرفته است. طبق این قانون عدم ثبت موارد مذکور منجر به عواقب قانونی ذیل می‌شود:

دعوای راجع به اعمال حقوقی مذکور که ثبت نشده باشد و

خدمات قابل ارائه توسط اداره ثبت احوال

- صدور شناسنامه برای افراد بالای ۱۸ سال مشمول رأی رفع تردید هویت و تابعیت
- درج واقعه ازدواج و طلاق

ثبت ازدواج به موجب اقرارنامه

صدور رونوشت سند ازدواج و طلاق اتباع ایرانی خارج از کشور

صدور گواهی‌ها

- صدور گواهی فوت ایرانیان
- صدور گواهی فوت اتباع خارجی
- صدور گواهی ولادت فرزندان اتباع خارجی متولد شده در ایران
- صدور گواهی تجرد

تغییر مشخصات هویتی

- رسیدگی به درخواست‌های کمیسیون تشخیص سن (اصلاح تاریخ تولد)
- تغییر نام خانوادگی
- تغییر نام
- رسیدگی به درخواست از هیئت حل اختلاف
- استعلام هویتی و تغییر نشانی
- ثبت تغییر نشانی
- استعلام الکترونیکی هویت
- پاسخ به استعلام نشانی

صدور شناسنامه برای فرزندان حاصل از زنان ایرانی با مردان خارجی و اتباع ایرانی از جمله خدمات اداره ثبت احوال می‌باشد. سازمان ثبت احوال کشور به دلیل دراختیار داشتن اسناد هویت و تابعیت فردی و آمارهای حیاتی یکی از ارکان مهم حکومت تلقی می‌شود. ارائه خدمات عمومی به آحاد مردم و اطلاعات ویژه جمعیتی به ارکان حکومت از ویژگی‌های اختصاصی و انحصاری این سازمان است. سازمان ثبت احوال کشور به دلیل دراختیار داشتن اسناد هویت و تابعیت فردی و آمارهای حیاتی یکی از ارکان مهم حکومت تلقی می‌شود. ارائه خدمات عمومی به آحاد مردم و اطلاعات ویژه جمعیتی به ارکان حکومت از ویژگی‌های اختصاصی و انحصاری این سازمان است. برخی خدمات قابل ارائه توسط این سازمان به شرح ذیل می‌باشد:

- صدور شناسنامه
- صدور شناسنامه اتباع ایرانی
- صدور شناسنامه (تعویض و المثنی)
- صدور شناسنامه برای زنان خارجی با همسران ایرانی (مشمولین بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی)
- صدور شناسنامه برای فرزندان حاصل از زنان ایرانی با مردان خارجی (مشمولین ماده واحده)
- صدور شناسنامه فرزندان اتباع خارجی بالای ۱۸ سال (مشمولین ماده ۹۷۹ و ۹۸۰ قانون مدنی)
- صدور شناسنامه مشمولین بند ۵ ماده ۹۷۶ قانون مدنی

مشاوره حقوقی

کیفری | حقوقی | ثبتی | مواد مخدر | خانواده

آفتاب حقوقی

مدیر مسئول:

منصور مظفری

وکیل پایه یک دادگستری

زیر نظر وکلای پایه یک دادگستری

در سراسر کشور

تهران یزد

۰۹۱۳ ۱۵۱ ۵۲۱۰ ۰۹۱۲ ۲۹۹ ۱۷۹۶

- ضرورت تعیین و نصب قیم برای اشخاص محجور و صغیر
- ضرورت بررسی وجود یا عدم وجود وصیت نامه از متوفی
- درج شماره و مشخصات مدارک ابرازی در متن تنظیمی مبادعه نامه
- اخذ استعلامات سه گانه‌ی ملکی

دانستنی‌های حقوقی

سه‌شنبه ۱۱ دی ماه ۱۴۰۳ • سال دوم • شماره ۸۸

خاطرات حقوقی

خاطراتی از استاد امیرناصرکاتوزیان

برگرفته از کتاب «آن سفر کرده» / «دکتر عیسی کشوری» ۶۳

نخستین بار اصطلاح «پدر علم حقوق» را، من در مورد استاد به کار بردم؛ چون ایشان را به حق شایسته این لقب می دانستم و بعدها این عنوان به نام ایشان، زبازد و شناخته شد.

روزی استاد با خنده و شوخی گفت: از تو انتظار نداشتم، چرا مرا پدر علم حقوق نامیدی؟ این عین بی انصافی است؛ چون با شنیدن این نام، احساس پیری می کنم. به استاد پاسخ دادم: من که به شما پدر بزرگ علم حقوق نگفتم، شما پدرید و نباید احساس پیری کنید. استاد خندید و گفت: آری! ولی این پدر علم حقوق عمرش از یک پدر بزرگ هم بیشتر شده است.

آلودگی هوا در چه صورتی

موجب تعطیلی قانونی می شود؟

در مواقع اضطرار، سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران باید ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های موقت زمانی، مکانی و نوعی را برای پیشگیری از اثرات زیان‌بار و مقابله با منابع آلوده‌کننده هوا برقرار نماید و بلافاصله مراتب را از طریق رسانه‌های همگانی، به اطلاع عموم برساند. آلودگی هوا عبارت است از انتشار یک یا چند آلاینده اعم از آلاینده‌های جامد، مایع، گاز، پرتوهای یون‌ساز و غیر یون‌ساز، بو و صدا در هوای آزاد، به‌صورت طبیعی یا انسان‌ساخت، به‌مقدار و مدتی که کیفیت هوا را به گونه‌ای تغییر دهد که برای سلامت انسان و موجودات زنده، فرآیندهای بوم‌شناختی (اکولوژیکی) یا آثار و ابنیه زیان‌آور بوده و یا سبب از بین رفتن یا کاهش سطح رفاه عمومی گردد.

منابع آلوده‌کننده هوا به شرح زیر عبارتند از:

منابع طبیعی: شامل طوفان‌های گرد و غبار، طوفان‌های شن، آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع، آتشفشان‌ها و هواپروازهای دریایی می‌باشد.

منابع انسان‌ساخت شامل:

الف) منابع متحرک: هرگونه منبعی از قبیل وسایل نقلیه موتوری و غیرموتوری که در اثر حرکت ایجاد آلودگی می‌کند.

ب) منابع ثابت: هرگونه منبعی از قبیل صنایع، عملیات معدنی، کشاورزی، بخش‌های خدماتی، تجاری، اداری و خانگی که در محلی ثابت سبب انتشار آلاینده‌ها می‌شود.

مطابق ماده ۳ قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶/۴/۲۵، در مواقع اضطرار، سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران باید ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های موقت زمانی، مکانی و نوعی را برای پیشگیری از اثرات زیان‌بار و مقابله با منابع آلوده‌کننده هوا برقرار نماید و بلافاصله مراتب را از طریق رسانه‌های همگانی، به اطلاع عموم برساند. با برطرف‌شدن شرایط اضطراری و کاهش آلودگی هوا، سازمان نسبت به رفع ممنوعیت و محدودیت برقرارشده، اقدام و مراتب را به نحو مقتضی به عموم اطلاع می‌دهد.

مواقع اضطراری، مواقعی است که با استمرار پایداری جوی (براساس اعلام سازمان هواشناسی) و یا افزایش میزان غلظت آلاینده‌ها (براساس اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با همکاری سازمان) شرایط به‌گونه‌ای در کوتاه‌مدت، سلامت انسان و محیط زیست را دچار مخاطره جدی بنماید.

مزایای ثبت برند و نام تجاری

گسترش در بازارهای داخلی و بین‌المللی

ثبت برند، پیش‌نیاز ورود به برخی بازارهای خاص و بین‌المللی است. امکان ثبت برند در کشورهای دیگر و محافظت از آن در سطح جهانی فراهم می‌شود.

امکان اعطای نمایندگی

برندهای ثبت‌شده می‌توانند از طریق اعطای نمایندگی یا فرانچایز گسترش یابند، که می‌تواند منبع درآمد اضافی باشد.

جذب سرمایه‌گذاری و همکاری‌های تجاری

برندهای ثبت‌شده معمولاً برای سرمایه‌گذاران و شرکای تجاری جذاب‌تر هستند، زیرا نشان‌دهنده ثبات و تعهد شما به کسب‌وکار است.

حفظ انحصار

با ثبت برند، شما به صورت انحصاری حق استفاده از نام یا علامت تجاری خود را در حوزه فعالیت مورد نظر دارید. ثبت برند به شما این امکان را می‌دهد که جلوی کپی‌برداری یا تقلید از محصولات، خدمات یا هویت تجاری خود را بگیرید. این موضوع به ویژه در صنایعی که رقابت شدید وجود دارد، اهمیت زیادی دارد و باعث می‌شود که دیگران نتوانند به راحتی از موفقیت شما بهره‌برداری کنند.

تسهیل در فروش کسب‌وکار

برندهای ثبت‌شده به عنوان یکی از دارایی‌های مهم کسب‌وکار در زمان فروش یا انتقال ارزش‌گذاری می‌شوند.

امکان فروش محصولات در بستر دیجیتال

بسیاری از پلتفرم‌های دیجیتال (مانند فروشگاه‌های آنلاین، مارکت‌پلیس‌ها و اپلیکیشن‌های خرید و فروش) تنها به محصولاتی اجازه فروش می‌دهند که دارای نام تجاری ثبت‌شده باشند.

صلاحیت دادگاه صلح در رسیدگی

به دعاوی تصرف عدوانی، تخلیه و تغییر نام

با تصادفات رانندگی و جرایم عمدی تعزیری مستوجب مجازات درجه ۷ و ۸ از دیگر صلاحیت‌های دادگاه صلح است.

دعاوی اصلاح یا استرداد شناسنامه، اصلاح مشخصات مدرک تحصیلی به استثنای مواردی که در صلاحیت دیوان عدالت اداری است، الزام به اخذ پایان کار، اثبات رشد، الزام به صدور شناسنامه، تصحیح و تغییر نام نیز از دیگر مواردی است که در دادگاه‌های صلح می‌توان به آنها رسیدگی کرد.

دادگاه صلح با حضور رییس یا دادرس علی‌البدل رسمیت می‌یابد که پرونده را با رضایت طرفین برای حصول سازش، به عضو یا اعضای شورای مستقر در دادگاه، شعبه شورا یا میانجی‌گری ارجاع می‌دهند. چنانچه حداقل ظرف مدت ۲ ماه موضوع منتهی به سازش شود، مراتب صورت جلسه و جهت اتخاذ تصمیم به قاضی دادگاه صلح اعلام می‌شود تا طبق مقررات اقدام کند. همچنین در صورت عدم حصول سازش، قاضی دادگاه صلح مطابق قانون به موضوع رسیدگی کرده و مبادرت به صدور رای می‌کند. دادگاه صلح می‌تواند در ساعات غیر اداری یا روزهای تعطیل نیز به دعاوی رسیدگی کند و استقرار آن در محل شورا بدون مانع است.

بسیاری از پلتفرم‌های دیجیتال (مانند فروشگاه‌های آنلاین، مارکت‌پلیس‌ها و اپلیکیشن‌های خرید و فروش) تنها به محصولاتی اجازه فروش می‌دهند که دارای نام تجاری ثبت‌شده باشند.

ثبت نام تجاری یا برند، فواید متعددی برای کسب‌وکارها و افراد دارد. در زیر به برخی از مهم‌ترین مزایای ثبت برند اشاره می‌شود:

حفظ حقوق قانونی

ثبت برند، مالکیت قانونی شما بر نام یا علامت تجاری را تضمین می‌کند و از سوءاستفاده دیگران جلوگیری می‌کند. امکان طرح دعوی حقوقی علیه کسانی که از برند شما به طور غیرقانونی استفاده می‌کنند، فراهم می‌شود.

افزایش اعتبار و اعتماد

ثبت برند به مشتریان نشان می‌دهد که شما یک کسب‌وکار معتبر و قانونی هستید. باعث ایجاد اعتماد در مشتریان، شرکا و سرمایه‌گذاران می‌شود.

جلوگیری از رقابت ناعادلانه

با ثبت برند، رقبای نمی‌توانند از نام یا علامت تجاری مشابه استفاده کنند که ممکن است باعث سردرگمی مشتریان شود.

ایجاد ارزش افزوده

برندهای ثبت‌شده به عنوان یک دارایی ناملموس ارزشمند شناخته می‌شوند و می‌توانند در صورت فروش یا سرمایه‌گذاری به سود قابل توجهی منجر شوند.

تبلیغات مؤثرتر

داشتن یک برند ثبت‌شده به شما اجازه می‌دهد هویت بصری و تبلیغاتی قوی‌تری ایجاد کنید. مشتریان برندهای شناخته‌شده را راحت‌تر به یاد می‌آورند.

دعاوی حقوقی تصرف عدوانی، مزاحمت و ممانعت از حق در صلاحیت این دادگاه بوده و دعاوی و درخواست‌های مربوط به تخلیه عین مستاجر و تعدیل اجاره بها، در صلاحیت دادگاه‌های صلح است.

دعاوی مالی تا سقف یک میلیارد ریال در صلاحیت دادگاه‌های صلح بوده و رئیس قوه قضاییه می‌تواند نصاب مذکور در این بند را هر سه سال یک بار با رعایت تناسب تغییر شاخص سالانه که از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود؛ تعدیل کند.

همچنین دعاوی حقوقی تصرف عدوانی، مزاحمت و ممانعت از حق در صلاحیت این دادگاه بوده و دعاوی و درخواست‌های مربوط به تخلیه عین مستاجر و تعدیل اجاره بها به جز دعاوی مربوط به سرقتی و حق کسب یا پیشه یا تجارت نیز در صلاحیت دادگاه‌های صلح است.

همچنین اعسار (تقسیم بدهی) از پرداخت محکوم در صورتی که دادگاه صلح نسبت به اصل دعوی رسیدگی کرده باشد؛ از اختیارات دادگاه مذکور است.

جنبه عمومی و خصوصی تمام جرائم غیر عمدی ناشی از کار

خودروهای تا سن ۱۰ سال مشمول پرداخت خسارت کسر قیمت می‌شوند و برای خودرویی که مدل سال است بالاترین ضریب در نظر گرفته می‌شود و به همین ترتیب ضریب کاهش پیدا می‌کند. اصل دستورالعمل پرداخت خسارت افت قیمت یک فرمول محاسباتی است که این فرمول هم از سه بخش تشکیل شده است که اولین فاکتور آن مربوط به ارزش وسیله نقلیه است که ارزش وسیله نقلیه در این فرمول حداکثر معادل قیمت خودرو متعارف است و منظور از خودرو متعارف در قانون بیمه شخص ثالث تعریف شده یعنی خودرویی که ارزش ریالی آن معادل نصف دپه کامل یک مرد مسلمان در ماه حرام است.

ادامه در صفحه بعد

مختصری در خصوص مسئولیت کیفری

منصور مظفری
وکیل پایه یک دادگستری
و فعال رسانه ای

البته کسی که در حالت خواب یا مستی رفتاری از او سر بزند که جرم باشد! شریاطی می‌تواند از اسباب مانع مسئولیت باشد.

۲- **اجبار و اکراه:** یکی دیگر از اسباب مانع مسئولیت کیفری حالتی است که شخص در رفتارش مختار نباشد. اختیار یکی از شروط تکلیف و مسئولیت کیفری است. کسی را می‌توان به حفظ و احترام جان، مال، عرض و ناموس مردم مکلف ساخت که در رفتارش مختار باشد.

ماده ۱۴۰ قانون مجازات اسلامی: «مسئولیت کیفری در حدود، قصاص و تعزیرات تنها زمانی محقق است که فرد حین ارتکاب جرم، عاقل، بالغ و مختار باشد».

یعنی چنانچه کسی برخلاف میل باطنی، به اکراه تسلیم دیگری شود و رفتاری مجرمانه مرتکب شود مسئول نیست و اکراه کننده مسئول است.

ماده ۱۵۱ قانون مجازات اسلامی: هرگاه کسی بر اثر اکراه غیرقابل تحمل مرتکب رفتاری شود که طبق قانون جرم محسوب می‌شود مجازات نمی‌گردد. در جرایم موجب تعزیر، اکراه کننده به مجازات فاعل جرم محکوم می‌شود...»

اجبار به اجبار درونی و بیرونی قابل تقسیم بندی است و همچنین اجبار دارای شریاطی است که قابل بحث است و در این مختصر نمی‌گنجد.

۳- **اشتباه:** اشتباه یکی دیگر از اسباب مانع مسئولیت است. اشتباه در لغت مانند شدن یا چیزی یا کسی را به جای چیزی یا کسی گرفتن آمده است و اشتباه عبارتست از: تصور خلاف انسان از واقع مانند اینکه امر موهومی را موجود یا موجودی را موهوم پنداشتن است.

در مفهوم حقوقی، اشتباه به طور کلی تصور نادرستی است که آدمی از موضوعی پیدا کند و بر این تصور رفتاری مرتکب شود که او را متعهد و یا ملزم سازد.

به تاثیر اشتباه هم در قانون مدنی و هم مجازات اسلامی پرداخته شده است در قانون مجازات اسلامی درباره تاثیر اشتباه به عنوان قاعده عام و کلی ساکت است. البته در جرایم خاص تاثیر اشتباه پذیرفته شده است.

البته سکوت قانون گذار را نباید دلیل بر نپذیرفتن اشتباه به عنوان یکی از عوامل رافع تقصیر کیفری دانست قاضی می‌تواند با تفسیر موسع از قانون به نفع متهم عمل کند و رأی بدهد.

لذا اشتباه نیز به اشتباه حکمی و موضوعی قابل تقسیم بندی است.

منصور مظفری

وکیل پایه یک دادگستری

Aftab.yz@gmail.com

۰۹۱۳۱۵۱۵۲۱۰ ۰۹۱۲۲۹۹۱۷۹۶

اگر فردی در حد دفع تجاوز مبادرت به فعلی نماید که احتمالاً جرم محسوب می‌شود معاف از مجازات است.

اگر علم را در کنار بلوغ، عقل و اختیار از شروط عامه تکلیف بدانیم چهل فاعل به موضوع یا حرمت فعل تکلیف را از فاعل ساقط می‌کند. ولی در نظام حقوقی کشور ما ادعای چهل به قانون در همه موارد پذیرفته نیست. فقط چهل به قانون هنگامی پذیرفته است که تحصیل علم برای مدعی چهل مقدور نباشد.

حال مختصر در خصوص اسباب مانع مسئولیت کیفری را بررسی خواهیم کرد:

۱- **جنون:** ماده ۱۴۹ قانون مجازات اسلامی: «هرگاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم دچار اختلال روانی بوده به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد مجنون محسوب می‌شود و مسئولیت کیفری ندارد.»

این ماده درباره کسانی می‌گوید که در زمان ارتکاب جرم یا قدرت مهار رفتار خود را از دست داده یا ناتوان از فهم ماهیت رفتار و درک تبعات آن بوده اند.

حال مجنون چه کسی است؟ در اصطلاح به کسی که بر اثر آشفتگی روحی و روانی عقلش پوشیده مانده و قوه درک و شعور را از دست داده است مجنون است.

گفتیم عقل مهم ترین رکن مسئولیت است و جنون در مقابل عقل قرار گرفته است و جنون در ماده ۱۴۹ قانون مجازات اسلامی تعبیر عامی دارد و به هر نابسامانی روانی شدید که قدرت تمیز و تشخیص انسان را زائل کند اطلاق می‌شود که البته جنون به جنون دائمی و ادواری تقسیم بندی می‌شود که تشخیص آن برعهده قانونگذار است.

قانونگذار برای حفظ نظم و آسایش جامعه برای این عده از بزهکاران تدابیری را در نظر گرفته است که پس از ارتکاب فعلی نتوانند مجدداً مرتکب فعل مجرمانه دیگری شوند.

ماده ۱۵۰ **قانون مجازات اسلامی می‌گوید:** «هرگاه مرتکب جرم در حین ارتکاب، مجنون باشد یا در جرائم موجب تعزیر پس از وقوع جرم مبتلا به جنون شود، چنانچه جنون و حالت خطرناک مجنون با جلب نظر متخصص، ثابت و آزاد بودن وی مخل نظم و امنیت عمومی باشد به دستور دادستان تا رفع حالت خطرناک در محل مناسب نگهداری می‌شود...»

جنون از اسباب شخصی مانع مسئولیت کیفری است و در حق مجنون موثر است و از شرکاء و معاونان که در حین ارتکاب جرم عاقل بوده اند رفع مسئولیت نمی‌کند و اگر مجنون زبانی به کسی وارد نماید مسئول جبران آن خواهد بود و ضامن است و پس از محکومیت مجنون به جبران ضرر و زیان از اموال او فراهم می‌شود.

ماده ۱۲۱۶ **قانون مدنی:** «هرگاه صغیر یا مجنون یا غیر رشید باعث ضرر غیر شود ضامن است.»

مسئولیت در فرهنگ لغت فارسی به معنی موظف بودن به انجام امری است. همواره مسئولیت با التزام همراه است. قرآن کریم در سوره اسرا آیه ۳۴ می‌فرماید: «وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا» یعنی «به آنچه پیمان می‌بندید وفا کنید...» این التزام پایبندی در قراردادهای خصوصی اگر به سبب نقض عقد، زبانی به کسی وارد آید زیان زنده مسئول (ضامن) است. یا تلف کننده مال دیگری ضامن است خواه تلف عمدی باشد خواه سهوی. این التزام در قلمرو حقوق مدنی است که با قلمرو التزام در حقوق کیفری متفاوت است. در حقوق کیفری التزام قبول آثار و عواقب رفتار مجرمانه است. یعنی تحمل مجازاتی که سزای رفتار سرزنش آمیز بزهکار به شمار می‌آید.

به صرف ارتکاب جرم نمی‌توان به یکباره مسئولیت را بر دوش مقصر انداخت. ابتدا باید بتوان تقصیر را بر دوش او گذاشت. سپس از او مجازات را خواست. به طور مختصر اگر فاعل جرم دارای درک و اختیار نباشد یعنی مجرم دارای قوه درک و اختیار نباشد مسئول رفتار خود نیست.

از منظر قانونی صفاتی مانند «عقل»، «بلوغ» و «اختیار» شرط مسئولیت کیفری است. اگر فاعل (کسی که رفتار مجرمانه از او سرزده است) حین ارتکاب جرم فاقد یکی از صفات یاد شده باشد مجازات نمی‌شود.

ماده ۱۴۰ **قانون مجازات اسلامی:** «مسئولیت کیفری در حدود، قصاص و تعزیرات تنها زمانی محقق است که فرد حین ارتکاب جرم، عاقل، بالغ و مختار باشد...»

ماده ۱۴۹ **قانون مجازات اسلامی:** «هرگاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم دچار اختلال روانی بوده به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد مجنون محسوب می‌شود و مسئولیت کیفری ندارد.»

حکم قانونگذار مستند به احادیثی است که از پیامبر گرامی اسلام نقل شده است و مشهور به حدیث «رفع» است: «سه گروه از مردم فاقد تکلیف و مسئولیت اند؛ کودک تا به سن بلوغ برسد، دیوانه تا بهبود یابد، خفته تا بیدار گردد.»

با مختصر اشاره ای که در باب مسئولیت کیفری گفته شده کسی مسئول رفتار خود شناخته می‌شود که در حین ارتکاب جرم مدرک و مختار فرض شود. ولی قبل از احراز مسئولیت کیفری باید مجرمیت یا بزهکار بودن او به اثبات برسد. گاهی اگر فعل و یا ترک فعل با حکم اباحه همراه باشد از جمله سبب های مانع از تحقق جرم خواهد بود. مثلاً دفاع از جان یا مال خود یا دیگری حق هر انسانی به شمار می‌آید یعنی دفاع مشروع در برابر تجاوز (دفاع مشروع دارای شریاطی است که در جای خود باید مورد بحث قرار گیرد).

آیا درگیری با "دزد" حین سرقت "غیرقانونی" است؟

یکی از مثال‌های رایج، برخورد فیزیکی با دزدی است که قصد فرار دارد.

اگر در جریان متوقف کردن دزد، آسیبی متناسب وارد شود، مانند زمین خوردن و شکستن دست او، این اقدام در چارچوب دفاع مشروع قرار می‌گیرد و ضمانت پرداخت دپه یا خسارت وجود ندارد؛ اما اگر این اقدام به مرگ مجرم منجر شود، حتی در صورت فرار، می‌تواند غیرقانونی تلقی شود و فرد مدافع مسئول شناخته شود.

دفاع مشروع باید با در نظر گرفتن تناسب اقدام با تهدید صورت گیرد و آموزش و آگاهی از قوانین می‌تواند از وقوع حوادث ناخواسته و تحمیل مسئولیت‌های سنگین جلوگیری کند اما بیش از هر چیزی، توصیه می‌شود در هنگام مواجهه با چنین شریاطی از اقدامات افراطی و غیرمتناسب خودداری کنید.

داشته باشد که «جان یا مال شما در خطر جدی باشد» حتی در این شرایط، وارد کردن آسیب جدی به مجرم باید متناسب با نوع تهدید باشد.

دفاع مشروع در برابر دزدان حین سرقت یکی از مهم‌ترین موضوعات حقوقی است که اغلب ابهامات زیادی برای مردم ایجاد می‌کند؛ آیا می‌توان با دزد حین سرقت، درگیر شد؟! در این مطلب به این سؤال پاسخ داده‌ایم.

دفاع مشروع در برابر دزدان حین سرقت یکی از مهم‌ترین موضوعات حقوقی اما با ابهامات زیاد است که افراد بسیاری را درگیر پرونده‌های کیفری کرده است.

تمام آنچه حول این مسئله می‌چرخد، در این سؤال‌ها نهفته است که آیا می‌توان با دزد درگیر شد و مسئولیت حوادث ناشی از دفاع با کیست؟

طبق قوانین مربوط به دفاع مشروع، هرگونه اقدام در برابر مجرم باید متناسب با تهدید انجام شده باشد؛ به عبارت دیگر، اگر فردی وارد حیاط خانه یا ملک شما شود، شما نمی‌توانید به او حمله منجر به جراحت یا فوت کنید، مگر اینکه شریاطی وجود

فاکتور دیگر این فرمول ضریب تصادف است که بر اساس شدت و نوع آسیبی که به وسایل نقلیه وارد می‌شود این ضریب مشخص می‌شود. فاکتور آخر ضریب سن است چیزی که در دستورالعمل پیش بینی شده این است که خودروهای تا سن ۱۰ سال مشمول پرداخت خسارت کسر قیمت می‌شوند و برای خودرویی که مدل سال است بالاترین ضریب در نظر گرفته می‌شود و به همین ترتیب ضریب کاهش پیدا می‌کند.

دانستنی‌های حقوقی

سه‌شنبه ۱۱ دی ماه ۱۴۰۳ • سال دوم • شماره ۸۸

همه چیز درباره ضمانت‌نامه بانکی

ابهام تعریف شود. از استفاده از عبارات مبهم و دوپهلو پرهیز شود.

مبلغ ضمانت‌نامه:

مبلغ دقیق و به حروف: مبلغ ضمانت‌نامه باید به طور دقیق و هم به عدد، هم به حروف نوشته شود تا از هر گونه ابهام جلوگیری شود.

نرخ سود (در صورت وجود):

اگر ضمانت‌نامه مشمول پرداخت سود است، نرخ سود، روش محاسبه سود (ساده یا مرکب)، و دوره محاسبه سود باید به طور شفاف ذکر شود.

مدت اعتبار ضمانت‌نامه:

تاریخ دقیق شروع و پایان ضمانت: تاریخ دقیق شروع و پایان اعتبار ضمانت‌نامه باید به طور واضح مشخص شود. پس از انقضای مدت اعتبار، ضمانت‌نامه دیگر قابل اجرا نیست.

تمدید ضمانت‌نامه (در صورت وجود):

شرایط و نحوه تمدید ضمانت‌نامه (اگر امکان تمدید وجود دارد) باید به طور کامل در قرارداد ذکر شود.

شرایط فسخ:

ذکر شرایط فسخ: شرایطی که منجر به فسخ ضمانت‌نامه می‌شود باید به وضوح در ضمانت‌نامه بیان شود.

نحوه اعلام فسخ: روش و نحوه اعلام فسخ ضمانت‌نامه توسط هر یک از طرفین باید به طور صریح مشخص شود.

روش ارائه درخواست و پرداخت:

روش ارائه درخواست پرداخت: مراحل و مدارک مورد نیاز برای درخواست پرداخت از ضمانت‌نامه باید به طور کامل شرح داده شود.

مدت زمان پرداخت:

مدت زمان پرداخت وجه ضمانت‌نامه پس از ارائه درخواست پرداخت باید مشخص شود.

تعیین قانون حاکم:

قانون حاکم بر قرارداد ضمانت‌نامه باید صریحاً مشخص شود.

روش حل اختلاف:

نحوه حل اختلافات احتمالی بین طرفین (داوری، مراجعه به دادگاه و ...) باید به وضوح بیان شود.

سایر موارد:

تعیین تعداد نسخه‌های قرارداد: تعداد نسخه‌های قرارداد و نحوه نگهداری آن‌ها باید مشخص شود.

امضا و تاریخ:

قرارداد باید توسط نماینده قانونی هر یک از طرفین امضا شده و تاریخ امضا بر روی آن درج شود.

مهر و امضای رسمی:

در برخی موارد، ممکن است نیاز به مهر و امضای رسمی باشد. این مورد را در قوانین و مقررات مربوطه بررسی کنید. توصیه می‌شود به دلیل پیچیدگی‌های حقوقی قراردادهای مربوط به ضمانت‌نامه بانکی، حتماً قبل از امضای هرگونه قرارداد در این زمینه از افراد متخصص مشاوره حقوقی بگیرید. این امر از بروز مشکلات و اختلافات احتمالی در آینده جلوگیری می‌کند. چرا که حتی کوچکترین ابهام در متن قرارداد می‌تواند تبعات جدی داشته باشد.

مشارکت منتشره بر اساس مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار، یا حساب‌های پس‌انداز قرض‌الحسنه نزد بانک یا حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار متقاضی نزد سایر بانک‌ها، گواهی‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه عام و خاص یا اوراق قرض‌الحسنه یا حساب‌های ارزی شامل حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ارزی و قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز ارزی بانک صادرکننده ضمانت‌نامه. ب: تضمین بانک‌ها یا موسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی. ج: ضمانت‌نامه‌های اعتباری (ارزی – ریالی) صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران.

د: سفته با دو امضای قابل قبول بانک، اموال غیرمنقول، برگ وثیقه انبارهای عمومی کالا، سهام شرکت‌هایی که در بورس پذیرفته شده باشند، کشتی و هواپیما.

مدارک مورد نیاز جهت صدور ضمانت‌نامه بانکی

الف: شخصیت حقیقی:

تصویر تمامی صفحات شناسنامه و کارت ملی

تصویر مجوز فعالیت

درخواست ذی‌نفع بابت ارائه ضمانت‌نامه

ارائه فراخوان/ ارائه پیش‌نویس قرارداد / قرارداد فی‌مابین

ضمانت‌خواه و ذی‌نفع

ب: شخصیت حقوقی:

تصویر تمامی صفحات شناسنامه و کارت ملی مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره

کد اقتصادی و کد شناسه ملی

تصویر مجوز فعالیت

تصویر اساسنامه شرکت

گواهی ثبت شرکت‌ها

روزنامه رسمی و آخرین تغییرات شرکت طی دو سال گذشته

درخواست ذی‌نفع بابت ارائه ضمانت‌نامه

ارائه فراخوان/ ارائه پیش‌نویس قرارداد / قرارداد فی‌مابین

ضمانت‌خواه و ذی‌نفع

نکات بسیار مهم قراردادی در ضمانت‌نامه‌های بانکی

قرارداد ضمانت‌نامه بانکی، قراردادی پیچیده و با جزییات حقوقی فراوان است. نکات فوق‌العاده مهمی در این قراردادها وجود دارد که در ادامه بیان می‌شود و در تنظیم قرارداد باید به آن توجه شود:

اطلاعات طرفین:

اطلاعات کامل و دقیق: اطلاعات کامل و دقیق ضامن (بانک)، مضمون عنه (شخص یا شرکتی که ضمانت برای او صادر می‌شود)، و طلبکار (شخص یا شرکتی که ضمانت برایش ارائه می‌شود) باید به‌طور کامل و بدون ابهام ذکر شود. شامل نام کامل، آدرس دقیق، شماره ثبت (در صورت وجود برای شرکت‌ها)، کد اقتصادی و شماره شناسایی ملی یا شناسه حقوقی.

ظرفیت حقوقی:

باید صریحاً اعلام شود که هر سه طرف دارای ظرفیت حقوقی برای انعقاد قرارداد هستند. مثلاً برای بانک، باید به مجوز قانونی آن و صلاحیت امضاکننده اشاره شود.

موضوع ضمانت:

شرح دقیق تعهد اصلی: تعهد اصلی که ضمانت‌نامه برای آن صادر می‌شود باید به طور دقیق و بدون ابهام شرح داده شود. این شامل موضوع تعهد (پرداخت وجه، تحویل کالا، اجرای تعهدات قراردادی و ...)، مبلغ تعهد، مدت زمان تعهد و هر جزییات دیگری که برای تعیین تعهد اصلی ضروری است.

عدم ابهام در شرایط:

شرایطی که ضمانت‌نامه بر اساس آن اجرا می‌شود (مثلاً پرداخت وجه در صورت عدم انجام تعهد اصلی) باید به طور واضح و بدون

ضمانت‌نامه بانکی، قراردادی است که طبق آن، بانک به نحو غیرقابل برگشتی متعهد می‌شود، به محض اعلام و مطالبه ذی‌نفع نسبت به هر میزان از وجه مندرج در ضمانت‌نامه، وجه مطالبه شده را به وی پرداخت کند. بانک‌ها نقش مهمی در دنیای تجارت و معاملات تجاری ایفا می‌کنند، یکی از مهم‌ترین ابزارهای بانکی مورد استفاده در معاملات، ضمانت‌نامه بانکی است. ریسک پایین و نقدشودگی بالای ضمانت‌نامه‌های بانکی، این اسناد را به ضمانت اجرای قدرتمندی در معاملات تبدیل کرده و بسیاری از افراد، از این ابزار مالی برای تضمین مطالبات قراردادی خود استفاده می‌کنند.

ضمانت‌نامه بانکی چیست؟

ضمانت‌نامه بانکی، (Bank guarantee) قرارداد یا سندی تجاری است که به موجب آن صادرکننده (ضامن) حسب درخواست متقاضی (مضمون‌عنه) تعهد می‌کند بدون هیچ قید و شرطی به صورت عندالمطالبه یا در سررسید مشخص مبلغ معینی وجه نقد از بابت موضوع خاصی که مربوط به مضمون‌عنه است به ذی‌نفع (مضمون‌له) یا به حواله‌کرد او پرداخت کند.

ضمانت‌نامه بانکی در «دستورالعمل ناظر بر ضمانت‌نامه بانکی (ریالی) مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۱۴» به این صورت تعریف شده: سندی که به موجب آن مؤسسه اعتباری به‌طور غیرقابل‌برگشت متعهد می‌شود به محض اعلام و مطالبه هر میزان از وجه مندرج در آن توسط ذی‌نفع، وجه مطالبه شده را به ذی‌نفع پرداخت کند.

به بیان ساده‌تر ضمانت‌نامه بانکی، سندی حاوی یک تعهد است. تعهد به این امر که بانک یا مؤسسه اعتباری صادرکننده سند در زمان خُلف وعده متعهد، بدهی او را به طلبکارش بپردازد. بانک با صدور ضمانت‌نامه بانکی تعهد می‌دهد در صورتی که متعهد (ضمانت‌خواه/مضمون‌عنه) تعهدات پیش‌بینی شده موضوع ضمانت‌نامه را در مواعید معین نپردازد یا از انجام صحیح و به‌موقع تعهدات خود به هر علت خودداری کند، به مجرد اعلام ذی‌نفع (مضمون‌له یا سازمانی که ضمانت‌نامه برای او صادر می‌شود) قبل از انقضای سررسید قرارداد، وجه‌الضمان یا مبلغ قید شده در ضمانت‌نامه را در وجه ذی‌نفع (مضمون‌له) بپردازد. ضمانت‌نامه‌های بانکی غیرقابل انتقال است و فقط توسط ذی‌نفع مندرج در متن ضمانت‌نامه قابل استفاده است.

نحوه اخذ ضمانت‌نامه بانکی

پس از اینکه شخص متقاضی دریافت ضمانت‌نامه بانکی، به افتتاح حساب در بانک‌های دارای مجوز صدور ضمانت‌نامه اقدام کرد و ۱۰ تا ۲۰ درصد مبلغ ضمانت‌نامه در حساب بازگشایی شده و نیز وثیقه مناسب نسبت به مازاد مبلغ برحسب درخواست نامبرده تودیع شد، بانک یک فقره ضمانت‌نامه صادر می‌کند و در اختیار متقاضی قرار می‌دهد تا متقاضی در قبال تعهداتی که بر عهده می‌گیرد ضمانت‌نامه را در اختیار ذی‌نفع قرار دهد.

ارکان ضمانت‌نامه بانکی

ارکان ضمانت‌نامه ۶ مورد است:

- ضامن
- ضمانت‌خواه
- ذینفع ضمانت‌نامه
- موضوع ضمانت‌نامه
- تاریخ سررسید
- مبلغ وجه‌الضمان

انواع ضمانت‌نامه‌های بانکی:

ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار (شرکت در مزایده و مناقصه)

- ضمانت‌نامه حسن انجام تعهدات
- ضمانت‌نامه حسن انجام کار
- ضمانت‌نامه استرداد کسور وجه‌الضمان
- ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت
- ضمانت‌نامه گمرکی
- ضمانت‌نامه تعهد پرداخت
- ضمانت‌نامه متفرقه

همه اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند از خدمات صدور انواع ضمانت‌نامه بانکی استفاده کنند. صدور ضمانت‌نامه از سوی بانک‌ها، موکول به اخذ وثیقه از ضمانت‌خواه (مضمون‌عنه) طبق ضوابط بانک است.

انواع وثیقه‌های قابل قبول برای صدور ضمانت‌نامه بانکی

الف: وجه نقد یا طلا یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی و اوراق

در مواردی که تعقیب کیفری، منوط به شکایت شاکی است و بزه دیده، محجور می‌باشد و ولی یا قیم نداشته یا به آنان دسترسی ندارد و نصب قیم نیز موجب فوت وقت یا توجه ضرر به محجور شود، تا حضور و مداخله ولی یا قیم یا نصب قیم و همچنین در صورتی که ولی یا قیم خود مرتکب جرم شده یا مداخله در آن داشته باشد، دادستان شخصی را به عنوان قیم موقت تعیین و یا خود امر کیفری را تعقیب می‌کند و اقدامات ضروری را برای حفظ و جمع آوری ادله

ادامه در صفحه بعد

تحمیل شکست نظریه مزیت نسبی بر چندجانبه‌گرایی

فرشید فرحناکیان:
دکترای حقوق نفت و گاز

ادامه از صفحه اول:

(۲) تغییرات در سیاست‌گذاری تجاری: دولت‌ها از نظریه مزیت نسبی برای تعیین تعرفه‌ها، توافق‌نامه‌های تجاری و اولویت‌های صادراتی استفاده می‌کنند. (۳) جهانی‌سازی: این نظریه پایه‌گذار بسیاری از جریان‌های جهانی‌سازی بوده است و نشان داده که کشورهای مختلف می‌توانند از تعامل اقتصادی سود ببرند. این نظریه هنوز مهم است؛ زیرا با وجود گذشت بیش از دو قرن، نظریه مزیت نسبی همچنان در تحلیل سیاست‌های تجاری و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در سطح بین‌المللی نقشی کلیدی ایفا می‌کند. برای استفاده بهینه از آن، اما باید با محدودیت‌ها و تغییرات دنیای مدرن سازگار شود. آمریکا یکی از کشورهایی است که در اقتصاد جهانی نقش کلیدی ایفا می‌کند و کاربرد نظریه مزیت نسبی به شدت بر سیاست‌های اقتصادی و تجاری آن تأثیر داشته است. آمریکا به دلیل پیشرفت‌های فناوری، منابع طبیعی فراوان، زیرساخت‌های قوی و نیروی کار متخصص، در چندین حوزه مزیت نسبی دارد (۱) فناوری پیشرفته: آمریکا یکی از پیشروترین کشورها در زمینه فناوری اطلاعات، نرم‌افزار، هوش مصنوعی و صنایع فضایی است (شرکت‌هایی مانند اپل، گوگل، تسلا). این کشور مزیت نسبی در تولید محصولات و خدماتی دارد که نیازمند دانش پیشرفته و نوآوری هستند. (۲) کشاورزی صنعتی: به دلیل زمین‌های وسیع، آب‌وهوای متنوع و فناوری‌های کشاورزی پیشرفته، آمریکا یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی مانند ذرت، سویا و گندم است. (۳) صنایع فرهنگی و سرگرمی: صنعت فیلم، موسیقی و رسانه (هالیوود) پلتفرم‌هایی مانند نتفلیکس) از دیگر زمینه‌هایی است که آمریکا در آن مزیت نسبی دارد. این کشور توانسته فرهنگ خود را به سراسر جهان صادر کند. (۴) خدمات مالی: آمریکا با داشتن مراکز مالی بزرگ مانند وال‌استریت و بانک‌های پیشرو جهانی، در زمینه خدمات مالی و سرمایه‌گذاری بین‌المللی نقش کلیدی دارد. (۵) صنایع دارویی و پزشکی: صنعت داروسازی و تحقیقات پزشکی آمریکا، به دلیل سرمایه‌گذاری عظیم در تحقیق و توسعه، از مزیت‌های نسبی این کشور محسوب می‌شود.

آمریکا چگونه از مزیت نسبی خود استفاده می‌کند؟ (۱) تخصص‌گرایی در صادرات: آمریکا در صادرات کالاها و خدماتی که در آن‌ها مزیت نسبی دارد، مانند فناوری، کشاورزی و محصولات دارویی، تمرکز کرده است. این امر به تقویت جایگاه این کشور در تجارت جهانی کمک کرده است. (۲) واردات کالاها: آمریکا کم‌هزینه‌تر: آمریکا بسیاری از کالاهایی که تولید آن‌ها پرهزینه‌تر است (مانند لباس، الکترونیک و لوازم خانگی) را از کشورهایی مانند چین، مکزیک و ویتنام وارد می‌کند. این تجارت به مصرف‌کنندگان آمریکایی امکان دسترسی به کالاهای ارزان‌تر را داده است. (۳) توافق‌نامه‌های تجاری: آمریکا از نظریه مزیت نسبی برای مذاکره در توافق‌نامه‌های تجاری استفاده می‌کند، مانند نفتا (اکنون USMCA) و توافق‌نامه‌های آزاد تجاری با اروپا و آسیا. (۴) تقویت زنجیره تأمین جهانی:

آمریکا با استفاده از مزیت نسبی خود در طراحی و نوآوری، نقش کلیدی در زنجیره تأمین جهانی ایفا می‌کند. برای مثال، طراحی آیفون در آمریکا انجام می‌شود، اما تولید قطعات آن در کشورهای مختلف صورت می‌گیرد.

مزایا و چالش‌های مزیت نسبی برای آمریکا عبارت هستند از: (الف) مزایا: (۱) رشد اقتصادی پایدار: تمرکز بر تولید کالاها و خدماتی که آمریکا در آن‌ها مزیت نسبی دارد، باعث رشد اقتصادی و اشتغال شده است. (۲) کاهش هزینه‌ها برای مصرف‌کنندگان: واردات کالاها از ارزان‌تر از سایر کشورها باعث شده آمریکایی‌ها بتوانند با هزینه کمتر نیازهای خود را تأمین کنند. (۳) رهبری جهانی در نوآوری: سرمایه‌گذاری در صنایع با ارزش‌افزوده بالا، آمریکا را به رهبر جهانی در فناوری‌های نوین تبدیل کرده است.

(ب) چالش‌ها: (۱) وابستگی به واردات: واردات گسترده از کشورهای دیگر، به‌ویژه چین، موجب وابستگی آمریکا به اقتصادهای خارجی شده است. (۲) از دست رفتن برخی صنایع داخلی: به دلیل تمرکز بر مزیت نسبی، برخی صنایع تولیدی (مانند تولید پوشاک یا الکترونیک) در آمریکا کاهش یافته‌اند و شغل‌ها به کشورهای دیگر منتقل شده‌اند. (۳) عدم توازن تجاری: واردات بیشتر از صادرات باعث ایجاد کسری تجاری بزرگ در اقتصاد آمریکا شده است، که از چالش‌های بزرگ اقتصادی این کشور است. (۴) نابرابری اقتصادی: تمرکز بر صنایع پیشرفته و خدمات مالی باعث شده که بخش‌هایی از جامعه (مانند کارگران صنایع تولیدی) به حاشیه رانده شوند. یکی از بهترین مثال‌ها برای مزیت نسبی آمریکا، طراحی و توسعه آیفون است: آمریکا، طراحی، توسعه نرم‌افزار و بازاریابی. چین: مونتاژ و تولید قطعات. این همکاری به دلیل بهره‌گیری از مزیت نسبی هر کشور است: آمریکا در نوآوری و چین در تولید ارزان‌تر. آمریکا از نظریه مزیت نسبی برای حفظ جایگاه برتر خود در اقتصاد جهانی استفاده می‌کند. این کشور با تمرکز بر صنایع نوآورانه و خدمات پیشرفته، توانسته اقتصاد خود را تقویت کند. با این حال، برای بهره‌گیری بهینه از این نظریه، باید چالش‌هایی مانند نابرابری اقتصادی، وابستگی به واردات و از دست رفتن صنایع داخلی مدیریت شود.

۱) شکست نظریه مزیت نسبی

ورود چین به سازمان تجارت جهانی برخلاف پیش‌بینی اقتصاددانان آمریکایی منجر به ایجاد کسری تجاری، از بین رفتن مشاغل تولیدی و بروز مشکلات اجتماعی مانند مرگ‌های ناشی از ناامیدی در آمریکا دانسته شده است. جهانی‌سازی نه تنها به کارگران آمریکایی کمکی نکرده؛ بلکه به کاهش فرصت‌های شغلی و بهره‌وری در

بخش تولید نیز منجر شده است. اقتصاددانان در حالی به نظریه مزیت نسبی متکی هستند که این نظریه در عمل منجر شده که کسری تجاری آمریکا در محصولات فناوری پیشرفته به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ برسد. اقتصاددانان همچنان برای مخالفت با سیاست‌های تعرفه‌ای ترامپ از همان مدل‌ها و فرضیاتی استفاده می‌کنند که منجر به بروز مشکلات اقتصادی کنونی در آمریکا شده است. جامعه علمی اقتصاد هنوز به دیدگاه‌های قدیمی خود پایبند است و بدون بررسی دقیق‌تر، سیاست‌های جدید مانند تعرفه‌ها را رد می‌کنند. درحالی‌که این رویکردها در گذشته نتایج خوبی نداشته و منجر به شکست‌های بزرگ شده‌اند. هرچند این یک دیدگاه متعارف در بین اقتصاددانان نیست.

همیشه اختلاف‌نظرهایی در میان اقتصاددانان وجود دارد؛ به‌طوری‌که تقریباً ۲۵ سال پیش در یک جلسه لری سامرز؛ وزیر خزانه‌داری وقت آمریکا، به نمایندگان مجلس گفت: «گاهی اوقات اگر از پنج اقتصاددان یک سؤال بپرسید، ۱۰ پاسخ متفاوت دریافت خواهید کرد.» با این حال، درباره مسئله‌ای که آن روز در حال بحث بود، تنها یک پاسخ وجود داشت. لری سامرز درباره «پذیرفتن چین در سیستم اقتصادی جهانی» صحبت می‌کرد. اقتصاددانان تضمین کرده بودند پذیرفتن چین در سیستم اقتصادی جهانی منجر به رفاه بیشتری برای آمریکایی‌ها خواهد شد.

به گزارش نیویورک‌تایمز، وعده‌هایی که اقتصاددانان درباره مزایای جهانی‌سازی برای آمریکا داده بودند، عملی نشد. به‌جای اینکه جهانی‌سازی باعث بهبود وضعیت کارگران آمریکایی شود، باعث شد شرکت‌ها تولید خود را به کشورهای منتقل کنند که هزینه تولید در آنجا به دلیل نیروی کار ارزان یا حمایت‌های دولتی پایین‌تر است. در نتیجه از اواسط دهه ۲۰۰۰، میزان تولید صنعتی در آمریکا رشدی نداشته است و بیش از یک دهه کارگران در بخش تولید بهره‌وری کمتری داشته‌اند. ایالات متحده در صنایع مهم مانند باتری‌ها و هواپیماهای تجاری از چین و سایر کشورها عقب‌افتاده است. این موضوع همان مسئله‌ای است که افرادی مانند اندی گرو، مدیرعامل سابق اینتل پیش‌بینی و درباره آن هشدار داده بودند.

آمریکا انتظار داشت که جهانی‌سازی و دسترسی به بازارهای جدید، به‌ویژه برای محصولات پیشرفته فناوری منجر به سودآوری کشور شود. اما برعکس، کسری تجاری (تفاوت بین واردات و صادرات) حتی در بخش‌هایی که انتظار داشت برتری داشته باشد، افزایش پیدا کرده است. جهانی‌سازی منجر به فروپاشی جوامع در بخش‌های مختلف آمریکا شده است. از بین رفتن مشاغل تولیدی که زمانی ستون فقرات اقتصاد محلی بودند، باعث بروز مشکلات اجتماعی مانند افزایش «مرگ‌های ناشی از ناامیدی» شامل خودکشی، مصرف بیش‌ازحد مواد مخدر و اعتیاد به الکل شده است.

اقتصاددانان برای مخالفت با سیاست‌های تعرفه‌ای ترامپ، از همان مدل‌ها و فرضیاتی استفاده می‌کنند که منجر به مشکلات اقتصادی فعلی شده است. برخی از اقتصاددانان برجسته، مانند مایکل استرین و آدام پوسن، تعرفه‌های پیشنهادی ترامپ را به شدت محکوم کرده‌اند و از اصطلاحاتی مانند «فاجعه‌بار»، «جنون‌آمیز» و «وحشتناک» برای آن استفاده کرده‌اند.

این موضوع نشان‌دهنده مخالفت قاطع آن‌ها با سیاست‌های حمایت‌گرایانه یعنی حفاظت از تولید داخلی از طریق اعمال تعرفه بر واردات است. روزنامه وال‌استریت ژورنال از ۳۹ اقتصاددان دانشگاهی نظرسنجی کرده و همه آن‌ها به‌طور قاطع با سیاست اعمال تعرفه بر واردات مخالفت کرده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد که جامعه علمی اقتصاد، به‌طور کلی با این رویکرد موافق نیست. اقتصاددانان هنوز به مدل‌ها و دیدگاه‌های قدیمی پایبند هستند و بدون بررسی

ادامه در صفحه بعد

جرم و جلوگیری از فرار متهم به عمل می آورد.

این حکم در مواردی که بزه دیده، ولی و یا قیم او به عللی از قبیل بیهوشی قادر به شکایت نباشد نیز جاری است.

تبصره - در خصوص شخص سفیه فقط در دعای کیفری که جنبه مالی دارد رعایت ترتیب مذکور در این ماده الزامی است و در غیر موارد مالی، سفیه می تواند شخصاً طرح شکایت نماید.

دانستنی های حقوقی

ادامه از صفحه قبل

عمیق تر، سیاست های جایگزین (مثل تعرفه های ترامپ) را رد می کنند، حتی اگر سیاست های گذشته موفق نبوده باشند. اقتصاددانان باید به اشتباهات گذشته خود پی ببرند و روش های جدیدی را امتحان کنند؛ زیرا رویکردهایی که در گذشته دنبال کرده اند نتایج خوبی نداشته است و به شکست های بزرگ منجر شده اند. باین حال، به جای تغییر روش، آن ها همچنان بر اشتباهات خود تأکید می کنند و راهی را که اشتباه بوده، ادامه می دهند.

به گزارش نیویورک تایمز، بزرگ ترین اشتباه اقتصاددانان ادامه دادن به اتکا بر نظریه «مزیت نسبی» است. این نظریه که یکی از ارکان دروس اقتصاد است، بیان می کند که کشورها باید در کارهایی که در آن ها به طور نسبی کارآمدتر هستند، تخصص پیدا کنند؛ سپس از تجارت محصولاتی که تولید می کنند بهره مند شوند. به عنوان مثال، یک اقتصاد مانند ایالات متحده ممکن است صنعت نساجی خود را از دست بدهد؛ اما به مرکز جهانی تولید تراشه های کامپیوتری پیشرفته تبدیل شود.

در حالی که نظریه مزیت نسبی در کلاس های درس به خوبی کار می کند؛ اما در عمل مشکلات زیادی را برای اقتصاد آمریکا ایجاد کرده است. تا پیش از پیوستن چین به سازمان تجارت جهانی، آمریکا در محصولات فناوری پیشرفته مازاد تجاری (واردات کمتر از صادرات) داشت؛ اما پس از آن کسری تجاری پیدا کرد. در سال ۲۰۲۳، این کسری به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار رسید. به این معنا که جهانی سازی و رویکردهای اقتصادی مبتنی بر نظریه مزیت نسبی، به ضرر ایالات متحده تمام شده اند و منجر به واردات بیشتر و ضربه به صنایع پیشرفته شده است. برخی از طرفداران جهانی سازی سعی می کنند شکست های این روند را با توجیهاتی مانند آزادی فردی و همکاری های مثبت میان انسان ها پنهان کنند. اقتصاددانان در پاسخ به مشکلات اقتصادی و کسری تجاری، همچنان به نظریه هایی که سال هاست شکست خورده اند، تکیه دارند.

جیسون فرمن؛ اقتصاددان آمریکایی، اعتقاد دارد که در حقیقت واردات برای اقتصاد کشور مطلوب است و صادرات فقط برای به دست آوردن واردات مفید است. این دیدگاه در عمل باعث کاهش تولید و شغل ها در ایالات متحده شده است.

۲) تحمیل شکست نظریه مزیت نسبی بر چندجانبه گرایی

تغییر دادن دیدگاه کارشناسانی که سال ها به یک نظریه خاص اعتقاد داشتند، کار بسیار سختی است. ماکس پلانک، فیزیکدان بیان کرد که تغییر یک نظریه علمی نه با قانع کردن مخالفان؛ بلکه با مرگ آن ها و جایگزینی آن ها با یک نسل جدید که نظریه جدید را می پذیرد، صورت می گیرد. در همین راستا فارن افرز با بررسی اثرات ترامپ بر نظم بین المللی لیبرال معتقد است که نظریه چندجانبه گرایی و نهادها و سازمان های بین المللی لطمات شدیدی از این بازگشت خواهند دید. همزمان نیویورک تایمز نیز نوشت که سه انتخابات سال های ۲۰۱۶، ۲۰۲۰ و ۲۰۲۴ که ترامپ در آن حضور داشت نظریه جدیدی از سیاست را رقم زده است؛ دوره ای که با نام تجاری پوپولیسم محافظه کار دونالد ترامپ تعریف می شود.

دونالد ترامپ، رئیس جمهور منتخب ایالات متحده، بی اعتنایی خود را نسبت به تعهدات بین المللی ایالات متحده کاملاً آشکار کرده است. در طول دوره اول ریاست جمهوری، وی نهادهای چندجانبه را محکوم می کرد و منتقد آنچه بود که از آن به عنوان نخبان غیرپاسخگو و «جهان گرا» یاد می کرد. ترامپ از توافق نامه های کلیدی مانند توافق نامه آب و هوایی پاریس خارج شد و از سازمان هایی که ستون فقرات نظم بین المللی لیبرال را تشکیل می دهند، جدا شد. او در برابر محدودیت های تحمیل شده توسط چندجانبه گرایی مقاومت کرد و در عوض ترجیح داد «آمریکا را در اولویت قرار دهد».

ترامپ یکی از بی شمار پوپولیست های افراطی است که بر سیاست های درون گرایانه تأکید می کنند و همکاری جهانی را به چالش می کشند. به عنوان مثال، مارین لوپن؛ سیاستمدار فرانسوی، اعلام کرده است که «حامی محلی، علیه جهانی» است. ویکتور اوربان؛ رهبر مجارستان، حامیان خود را با فریاد «اول مجارستان» جمع کرد. باین حال، موقعیت ترامپ به عنوان رئیس جمهور

ایالات متحده؛ بزرگ ترین حامی مالی و پشتیبان اصلی سازمان های بین المللی متعدد، تضاد او را به طور منحصربه فردی تبدیل به پیامد می کند. بسیاری از ناظران پیش بینی می کنند که ترامپ با تلاش برای تغییر نظم جهانی در دوره دوم ریاست جمهوری خود، شجاع تر و سازمان دهی تر عمل خواهد کرد. او آشکارا تهدید کرده است که تعهدات واشنگتن در قبال نهادهایی مانند سازمان تجارت جهانی (WTO)، ناتو و حتی سازمان ملل متحد را یا پایان می دهد یا تضعیف می کند یا به طور اساسی وارد مذاکره می شود. حمله به این نهادها برای هدف او در کنار گذاشتن چندجانبه گرایی به نفع نهادی که در آن دولت ها عمدتاً به تنهایی عمل می کنند، محوری است. اگر این چشم انداز تحقق یابد، اثرات موجی آن می تواند یک سیستم بین المللی از قبل شکننده را بی ثبات کند.

بشریت با مجموعه ای از چالش های فراملی مواجه است که هیچ کشوری به تنهایی قادر به حل آن ها نیست. تغییرات اقلیمی، بیماری های همه گیر، نابرابری اقتصادی، هوش مصنوعی و سایر خطرات وجودی پاسخ های بین المللی را می طلبد. درواقع، خروج پیشنهادی ترامپ از سازمان های جهانی نمی توانست در زمانی بدتر از این رخ دهد.

ترامپ می تواند سازمان های بین المللی را از طرق مختلف تضعیف کند. مستقیماً، او می تواند ایالات متحده را از نهادها یا توافقات کلیدی خارج کند. به عنوان مثال، ترامپ در دوره اول ریاست جمهوری خود از معاهده آب و هوایی پاریس، یونسکو و شورای حقوق بشر سازمان ملل خارج شد، زیرا آن ها را به عنوان سدی در برابر برنامه «اول آمریکا» می خود می دید. او می تواند در دولت دوم خود از سازمان های بیشتری خارج شود. او به ویژه از سازمان بهداشت جهانی (WHO) و سازمان تجارت جهانی انتقاد کرده است. همچنین ترامپ می تواند با نادیده گرفتن قوانین سازمان های بین المللی، امتناع از شرکت در جلسات مهم یا مانع تراشی در موارد کلیدی دستور کار، از سازمان های بین المللی جدا شود. نهادها به اعتماد متقابل وابسته هستند و اگر ایالات متحده قوانین را زیر پا بگذارد، دیگران نیز ممکن است از آن پیروی کنند و پایه های همکاری جهانی را از بین ببرند.

ایالات متحده بزرگ ترین تأمین کننده مالی سازمان های متعدد است و بدون پول واشنگتن، بسیاری برای بقای خود به مشکل خواهند خورد. زمانی که دولت ترامپ بودجه سازمان جهانی بهداشت را در طول همه گیری کووید-۱۹ کاهش داد، پاسخ این موسسه به این بحران را مختل کرد و اعتبار سازمان بهداشت جهانی را در سراسر جهان از بین برد.

ترامپ همچنین می تواند با راه اندازی سازمان های رقیب، سازمان های موجود را تضعیف کند. این نهادهای رقیب، که برای تخلیه منابع و نفوذ هم تایان خود در آن ها طراحی شده اند، به جای همکاری اساسی، به عنوان پلتفرم هایی برای موفقیت عمل می کنند. درست مانند نهادهای منطقه ای که توسط دیگر رهبران پوپولیست حمایت می شوند؛ مانند بانک توسعه جدید، که تا حدی توسط نارندرا مودی؛ نخست وزیر هند، راه اندازی شد.

در نهایت، ترامپ می تواند تلاش کند سازمان های بین المللی را برای همسویی با برنامه های دولتش، با تمرکز منابعشان بر اولویت های محدود ایالات متحده یا استفاده از مشروعیت آن ها برای دنبال کردن سیاست هایی که به جای منافع گسترده تر جهانی در خدمت اهداف سیاسی داخلی هستند، قانع کند. این استراتژی می تواند به طور مؤثر این نهادها را به سلاح و ابزارهای یک جانبه گرایی تبدیل کند تا انجمنی برای همکاری جهانی. به عنوان مثال، چین از کنترل خود بر بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیایی برای پیگیری منافع داخلی خود استفاده کرده و در عین حال از مشروعیت عضویت متنوع در این موسسه بهره می برد.

روشن ساز کلام

فارن افرز در مطلبی به قلم آلیسون کارنگی و ریچارد کلارک نوشت که خوشبختانه سازمان های بین المللی در مقابل این تهدیدات ناتوان نیستند. درواقع، آن ها ابزارها و تکنیک های زیادی برای محافظت از خود در برابر یک پوپولیست در کاخ سفید دارند. شاید اساسی ترین کار این باشد که برای به حداقل رساندن نفوذ ایالات متحده، به ویژه با جست و جوی منابع در جاهای دیگر، تلاش

کنند. زمانی که اولین دولت ترامپ داده های مربوط به انرژی را از بانک جهانی پنهان کرد، این سازمان قراردادهای اشتراک گذاری اطلاعات را با بانک های توسعه چندجانبه عربی امضا کرد. به طور مشابه، سازمان ملل ظرفیت خود را برای به دست آوردن اطلاعات به تنهایی، از جمله از طریق پهپادهای نظارتی که در طول عملیات حفظ صلح مستقر می کند، گسترش داد. با انجام این کار، برای کسب اطلاعات، کمتر به دولت ها وابسته شده است. داشتن شبکه گسترده ای از شرکا؛ از جمله شرکت ها، مؤسسات خیریه، اتاق های فکر و سایر مؤسسات چندجانبه، می تواند به انعطاف پذیری سازمان کمک کند.

سازمان های بین المللی نیز می توانند با انعطاف پذیری بیشتر از نظر اداری، ترامپ را دور بزنند. اعضای سازمان تجارت جهانی ترتیبات داوری تجدیدنظر موقت چندجانبه را ارائه کردند، یک مجمع توقف برای داوری اختلافات تجاری و برای دور زدن موانع ایجاد شده توسط دولت ترامپ. به طور مشابه، تعهدات داوطلبانه و مقیاس پذیر توافق پاریس به حفظ شتاب حتی پس از خروج ایالات متحده از این توافق در سال ۲۰۱۷ کمک کرد.

اگر کار کردن در اطراف ترامپ غیرممکن باشد (یا حتی اگر این طور نباشد)، گروه ها می توانند با افزایش هزینه های خروج، به دنبال راه هایی باشند که او را مجبور به ماندن در سازمان هایشان کنند. به عنوان مثال، گنجاندن جریمه های خروج؛ مانند بندهای تحریمی که اتحادیه اروپا در بسیاری از توافقات تجاری وضع می کند، می تواند از لغو معاهده جلوگیری کند. نهادهای بین المللی نیز باید پیوستن مجدد کشورها را آسان کنند. برای مثال، یونسکو پس از خروج ترامپ از قدرت، به سرعت از بازگشت ایالات متحده استقبال کرد. دولت بایدن به طور مشابه توانست به سرعت به توافق پاریس بپیوندد. این روند فقط به امضای بایدن نیاز داشت. رویکرد دیگر برای بقاء، مامشات با ترامپ است که می تواند شامل ارائه منافع مادی به ایالات متحده یا گسترش نفوذ آمریکا در یک سازمان باشد. این استراتژی دارای جنبه های منفی است:

اگر بیش از حد انجام شود، می تواند مشروعیت نهادی را قربانی کند و اتهامات سوگیری را مطرح کند. اما راه هایی وجود دارد که می توان در یک خط خوب قدم برداشت. برای مثال، نحوه عملکرد ناتو در چهار سال اول ریاست جمهوری ترامپ را در نظر بگیرید. زمانی که ترامپ از متحدان ناتو به خاطر هزینه های بسیار کم در دفاع انتقاد کرد، پینس استولتنبرگ، دبیر کل سابق ناتو، دبیر کل سازمان ملل متحد را تشویق کرد تا بودجه نظامی خود را به طور متواضعانه ای افزایش دهد و علناً به ترامپ برای تغییرات اعتبار بخشید. به نظر می رسید که این رویکرد کارساز بود. ترامپ ایالات متحده را از ناتو بیرون نکشید؛ با وجود اینکه بارها تهدید به انجام این کار کرده بود، و در عوض اعتبار بودجه دفاعی بزرگ تر متحدان را بر عهده گرفت. نهادهای چندجانبه همچنین می توانند به طور غیررسمی برنامه های خود را مجدداً تنظیم کنند تا حداقل به صورت سطحی با اولویت های ترامپ هماهنگ شوند. سازمان های بین المللی می توانند با تمرکز بر موضوعاتی مانند عدالت تجاری یا مبارزه با تروریسم؛ حوزه هایی که ترامپ به آن ها علاقه نشان داده است، سودمندی خود را برای او نشان دهند.

برای سازمان هایی که نگران تشدید تنش ها با ترامپ هستند، تعدیل نیرو راه حل دیگری است. مؤسسات می توانند با محدود کردن تمرکز خود بر عملکردهای اصلی و اجتناب از حوزه های بحث برانگیز، قرار گرفتن در معرض خشم پوپولیستی را به حداقل برسانند و در عین حال اعتبار خود را حفظ کنند. نهادهای بین المللی همچنین می توانند از سازمان های منطقه ای مانند مرکوسور آمریکای جنوبی یا اتحادیه آفریقا به عنوان واسطه برای دور زدن ترامپ استفاده کنند.

آلیسون کارنگی و ریچارد کلارک نتیجه می گیرند که نهادهای بین المللی اما مجبور نیستند منفعلانه سرنوشت خود را بپذیرند. آن ها عاملیت و ظرفیت حفظ خود را دارند. آن ها می توانند با کار کردن در اطراف ترامپ، مامشات با او، همکاری مخفیانه با او یا جلب نظر حامیان، با ترامپ سازگار شوند. اگر سازمان های بین المللی یاد بگیرند به جای شکستن، خم شوند، می توانند خود را نجات دهند. اگر این کار را نکنند، دولت ها زیرساخت هایی را که از طریق آن ها روی سخت ترین مشکلات جهان کار می کنند، از دست خواهند داد.

همه چیز درباره کلاهبرداری اسکیمری؛

روش‌های پیشگیری از سرقت اطلاعات بانکی

مبلغی که در حساب متصل به کارت است دسترسی دارد، جدا کردن کارت اصلی از کارت خرید روزانه یکی از بهترین راه‌های پیشگیری از وقوع سرقت به این روش است. در مواردی که با فروشنده‌گانی برخورد کردید که کارهای مشکوکی انجام می‌دهند از خرید منصرف شوید. چنانچه رمز را در اختیار فروشنده قرار دادید و به هر دلیلی به صاحب کارت مشکوک شدید، با استفاده از اولین دستگاه خودپرداز رمز کارت بانکی خود را عوض کنید. برای حفظ اصول امنیتی رمز کارت را به صورت ماهیانه یا دوره‌ای تغییر دهید.

اگر به اسکیم کارت خود مشکوک شدید بلافاصله با بانک صادرکننده آن تماس گرفته، و بخواهید کارت را بسوزانند و یا حسابتان را مسدود کنند.

دقت کنید که زمان در جلوگیری از سوءاستفاده بسیار مهم است. باید هرچه سریعتر نسبت به مسدودی حساب خود اقدام کنید، چراکه مجرمان می‌توانند با رسیدن به اولین دستگاه خودپرداز حساب شما را خالی کنند.

در ادامه با مراجعه به اداره پلیس و ارائه اطلاعاتی از محلی که کلاهبرداری در آنجا صورت گرفته و یا توصیف فردی که به وی مظنون هستید پرونده قضایی تشکیل دهید.

در صورتی که به انجام تمام نکات احتیاطی، باز هم اطلاعات کارت بانکی شما سرقت و موجودی حسابتان خالی شد، می‌توانید از طریق تماس با پلیس جرایم اینترنتی شکایت خود را ثبت کنید.

هشدار پلیس فتاب درباره کلاهبرداری اسکیمری

پلیس فتای پایتخت در روزهای اخیر از شناسایی و انهدام باند ۴ نفره که با روش اسکیم بیش از پنجاه میلیارد ریال از شهروندان کلاهبرداری کرده بودند، خبر داد.

در تشریح این خبر آمده تعداد زیادی از شهروندان به پلیس فتای تهران بزرگ مراجعه و مدعی شدند مبالغی به‌صورت غیرمجاز از حساب آنان برداشت شده است.

پس از اخذ اظهارات مالباختگان و تحقیقات کارشناسان پلیس فتا مشخص شد، مجرمان با سوءاستفاده از اعتماد مردم به فروشگاه‌های زنجیره‌ای به‌عنوان پیک موقت در آن مجموعه‌ها استخدام شدند تا مسیر مجرمانه خود را هموار کنند.

قربانیان این پرونده عموماً پس از خرید از فروشگاه‌های زنجیره‌ای معتبر در تهران حسابشان خالی شده و به روش اسکیم مورد کلاهبرداری قرار گرفتند.

در روند پیگیری پرونده مشخص شد متهمان با ترغیب استخدام در فروشگاه‌های زنجیره‌ای فعالیت خود را پیش می‌بردند. با سرعت عمل پلیس تمامی اعضای این باند درحالی‌که در مخفیگاه خود مشغول کپی کارت‌های شهروندان بودند دستگیر شدند و تعداد زیادی دستگاه اسکیم و کارت خام از محل دستگیری آنان کشف شد.

پلیس فتای تهران بزرگ در این زمینه به شهروندان هشدار داده است: به‌هیچ عنوان در زمان خرید، کارت بانکی خود را در اختیار فروشنده‌گان قرار ندهند و حتماً عملیات بانکی و وارد کردن رمز را شخصاً انجام دهند چرا که حتی در صورت نصب اسکیم بر روی دستگاه کارت‌خوان، بدون اطلاع از رمز عبور، امکان برداشت از حساب امکان‌پذیر نخواهد بود.

شهروندان می‌توانند در صورت اطلاع از هرگونه فعالیت مجرمانه در فضای مجازی مراتب را از طریق مرکز فوریت‌های سایبری به شماره تلفن ۰۹۶۳۸۰ و یا سایت پلیس فتا به آدرس www.fata.gov.ir با پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات درمیان بگذارند.

کلاهبردار قرار می‌دهد. عمده مردم در خریدهای روزانه کارت بانکی و رمز آن را در اختیار فروشنده قرار می‌دهند که این کار کاملاً اشتباه است.

فروشنده‌گان دوره‌گرد، دستفروشان، خرده‌فروشی‌ها، فروشنده‌گان مواد غذایی کنار خیابان، جایگاه سوخت و دستگاه‌های خودپرداز مخصوصاً خودپردازهایی که به‌صورت مجزا در پیاده‌روها نصب شده‌اند، بهترین مکان‌ها برای کلاهبرداری اسکیمینگ هستند. بیشتر این امر در قالب میوه‌فروشان مشاهده می‌شود که خودرویی کرایه می‌کنند و یا اینکه پلاک ماشین خود را می‌پوشانند و بیشتر در محورهای مواصلاتی بیرون شهر فعالیت می‌کنند و از آنجایی که هدفشان فروشنده‌گی نیست، ممکن است برای جذب مشتری محصولی را پایین‌تر از قیمت واقعی بفروشند.

مطابق قانون این دست از کلاهبرداری‌ها و سرقت‌های اینترنتی جرم بوده و مجازات سنگینی دارد، قانونگذار این قبیل جرایم را در قانون جرایم رایانه‌ای (۱۳۸۸) پیش‌بینی کرده و به بیان مجازات مرتکبان این نوع جرایم پرداخته که رد مال به صاحب آن یا حبس یا جزای نقدی و یا هر دو مجازات است.

دوروش اسکیمینگ

در روش اول که روشی دستی است، سارق با استفاده از ترفندهایی برای فریب افراد، کارت را برای مدت کوتاهی به بهانه انجام فرآیند پرداخت می‌گیرد و به صورت مخفی کارت را روی دستگاه اسکیم می‌کشد. این کار باعث کپی اطلاعات کارت می‌شود. هنگامی که کارت در دست اوست و شروع به پرسیدن رمز کارت می‌کند در حقیقت یک کارت جدید با رمز در اختیار اوست که در مدت زمان اندکی ساخته شده است. حال او می‌تواند تمامی موجودی حساب را تخلیه و یا به حسابی دیگر منتقل می‌کند.

در روش دیگر با استفاده از صفحه کلید جعلی که روی صفحه کیبورد اصلی عابرانک قرار می‌گیرد، زمانی که مشترک در حال وارد کردن رمز کارت است اطلاعات از طریق صفحه کلید جعلی به اسکیم منتقل می‌شود. یا اینکه با استفاده از یک کلاهک دیجیتالی که در ورودی کارت تعبیه شده اطلاعات کارت ذخیره می‌کند و تمام موجودی حساب بانکی فرد را به راحتی تخلیه می‌کند. هرچند نصب آنتی اسکیم برای بانک‌ها الزامی است، اما هنوز این خطر وجود دارد.

راه‌های پیشگیری از کلاهبرداری اسکیمری

برای خرید از فروشنده‌گان دوره‌گرد یا سیار بجای کارت بانکی از پول نقد استفاده کنید و از دستگاه عابرانک مطمئن استفاده کنید.

چنانچه پول نقد همراه ندارید، تمام عملیات بانکی مانند کشیدن کارت و ورود رمز را شخصاً انجام دهید.

گاهی کلاهبرداران می‌خواهند که پس از تمیز کردن نوار مغناطیسی کارت بانکی، آن را درون دستگاه پرداخت بکشند. از آنجا که اسکیم اطلاعات به سرعت انجام می‌شود، به‌هیچ عنوان اجازه تمیز کردن کارت خود را به اشخاص ناشناس ندهید.

رمز کارت بانکی خود را به فروشنده ندهید و بر ورود رمز توسط خودتان اصرار داشته باشید.

ورود رمز کارت توسط صاحب کارت باعث تضمین امنیت کارت بانکی می‌شود. وقتی که رمز را خودتان وارد کنید حتی اگر سارق از کارت شما یک نسخه هم کپی کند، نمی‌تواند حسابتان را خالی کند چراکه رمز را در اختیار ندارد و فرایند سرقت ناقص می‌شود.

باتوجه به اینکه در این نوع کلاهبرداری‌ها، مجرم تنها به

با استفاده روزافزون مردم از کارت بانکی برای پرداخت وجه، کلاهبرداران نیز از این فرصت برای خالی کردن حساب مردم سواستفاده کرده و از روش اسکیمینگ با کپی داده‌های نوار مغناطیسی کارت بانکی بر روی یک کارت دیگر اقدام به سرقت اطلاعات و خالی کردن حساب بانکی طعمه‌هایشان می‌کنند.

در حال حاضر بسیاری از مردم با استفاده از کارت‌های عابرانک اقدام به برداشت از حساب خود و خرید از مراکز مختلف می‌کنند. فراوانی این روش باعث شده، برخی افراد سودجو با ابداع روش‌های جدید اقدام به کلاهبرداری کنند. یکی از شایع‌ترین این روش‌ها، کلاهبرداری اسکیمری است. این مجرمان، قطعه‌ای سخت‌افزاری را که «اسکیم» نامیده می‌شود بر روی دستگاه‌ها نصب می‌کنند و اقدام به کپی اطلاعات کارت‌های بانکی، می‌کنند که به این عمل «اسکیمینگ» می‌گویند.

این روش کلاهبرداری با فراگیر شدن معاملات از طریق کارت بانکی و حاشیه‌نشینی پول‌های کاغذی بیشتر شده و در اکثر کشورها مشاهده می‌شود. کلاهبرداری اسکیمری به‌نوعی جایگزین جیب‌بری، کف‌زنی، سرقت از بانک و پول‌های تقلبی شده است.

اسکیم چیست؟

اکثر مردم با استفاده از کارت‌های عابرانک خود اقدام به خرید از فروشگاه‌ها، کارت به کارت و... می‌کنند، افزایش این کار در فضای حقیقی و مجازی باعث شده، عده‌ای سودجو با ابداع روش‌های جدیدی مانند اسکیم و فیشینگ دست به کلاهبرداری‌های غیرقابل جبران بزنند.

اسکیم به فرد یا دستگاهی می‌گویند که با روش اسکیمینگ (skimming) یعنی کپی غیرقانونی داده‌های نوار مغناطیسی کارت بانکی روی یک کارت دیگر اقدام به سرقت اطلاعات حساب بانکی طعمه‌هایش می‌کند. در این ترفند سارقان دستگاه و تراشه‌ای روی دستگاه‌های کارتخوان نصب می‌کنند تا زمانی که افراد کارت را می‌کشند این دستگاه در چند ثانیه همه اطلاعات کارت را کپی کند. اسکیمینگ از جرایم شایع در حوزه سایبری است.

جرایم حوزه اسکیم یا اسکیمینگ یا اسکیم، توسط قطعه‌ای سخت‌افزاری انجام می‌شود؛ شکل ظاهری این قطعه می‌تواند متفاوت باشد، اما عمدتاً شبیه دستگاه کارت‌خوان و یک مقدار کوچکتر است. این قطعه در قسمت ورود کارت نصب می‌شود. مجرمان برخی مواقع دستگاه اسکیم را به دستگاه کارت‌خوان خود ضمیمه می‌کنند و بعضی مواقع دستگاه را در خودرو یا جیبشان پنهان می‌کنند.

داشتن این قطعه سخت‌افزاری به تنهایی جرم نیست، اما زمانی که در اختیار مجرمان قرار می‌گیرد، با سوءاستفاده منجر به وقوع جرم می‌شود.

برای کلاهبرداری از طریق اسکیم حتماً باید کارت بانکی داخل دستگاه قرار بگیرد؛ مجرمان زمانی که کارت بانکی را می‌گیرند بار اول آن را وارد دستگاه کارت‌خوان می‌کنند و دفعه بعد با آوردن بهانه‌هایی، کارت را داخل دستگاه اسکیم قرار می‌دهند و با داشتن رمز کارت تنها در چند ثانیه اطلاعات کارت بانکی را بر روی دستگاه اسکن کرده و به کارت مغناطیسی منتقل می‌کنند.

علت اصلی موفقیت کلاهبرداری اسکیمری فرهنگ نادرست استفاده از عابرانک و کارهای بانکی است. مهم‌ترین بخش در کلاهبرداری اسکیمری بعد از کپی کارت، دسترسی به رمز کارت است که معمولاً خود فرد این فرصت را در اختیار